

SPECIES PALÆARCTICÆ GENERIS CALISCCELIS LAP.

Auctore

D^{re} G. HORVÁTH.

Fulgoridarum genus *Caliscelis* LAP. (= *Mejonosoma* O. G. COSTA = *Caloscelis* BLANCH., nec BURM.*) femoribus et tibiis anticis laminato-dilatatis, nec non difformitate sexuum excellit. Species huc pertinentes — fere semper brachypteræ — præsertim partem meridionalem regionis palæarcticæ inhabitant; species unica (*eximia* STÅL) in regione orientali occurrit et insulæ Ceylon propria est.

Species palæarcticæ, quarum unius (*dimidiata*) tantum marem, unius (*peculiaris*) tantum feminam cognoscimus, modo sequenti sunt discernendæ.

MARES.

- 1 (4). Homelytris abbreviatis sellatis, apice distincte elevatis, linea lactea obliqua apice marginem suturalem ante angulum apicalem internum subattingente ornatis, angulo apicali interno acuto, limbo costali concolore, pallido; fronte planiuscula; tibiis anticis circiter duplo et dimidio longioribus quam latioribus.
- 2 (3). Major; carinis duabus lateralibus frontis basi inter se quam a margine laterali longius remotis; segmentis quatuor apicalibus dorsi abdominis utrinque vitta marginali alba ornatis. Long. 4 mill.
C. Wallengreni STÅL.
- 3 (2). Minor; carinis duabus lateralibus frontis basi a margine laterali quam inter se longius remotis; segmentis apicalibus dorsi abdominis vitta marginali alba destitutis. Long. 3 mill. — — — *C. affinis* FIEB.
- 4 (1). Homelytris abbreviatis subhorizontalibus, apice quam medio haud vel vix altioribus, angulo apicali interno recto, nonnihil rotundato, limbo costali late nigro; fronte medio plerumque excavata; tibiis anticis latitudine haud vel paullo plus quam duplo longioribus.
- 5 (10). Homelytris linea lactea obliqua usque vel fere usque ad marginem apicalem extensa, ab angulo apicali interno magis minusve remota instructis; tibiis anticis saltem duplo longioribus quam latioribus.
- 6 (7). Dorso detecto abdominis nigro; linea obliqua lactea homelytrorum

* *Coloscelis* BURM. (nec BLANCH. et auct. recent.) aliud est genus americanum, structura homelytrorum aliisque notis diversum.

apice ab angulo apicali interno paullo remota; tibiis anticis latitudine paullo plus quam duplo longioribus. Long. $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{3}{4}$ mill.

C. Bonellii LATR.

- 7 (6). Dorso abdominis pallido, tantum limbo utrinque laterali vel etiam apice nigris; linea lactea obliqua homelytrorum apice ab angulo apicali interno magis remota.
- 8 (9). Linea obliqua lactea homelytrorum tantum intus linea nigra terminata; dorso abdominis flavo-testaceo, limbo utrinque laterali segmentisque duobus ultimis nigris; tibiis anticis latitudine paullo plus quam duplo longioribus. Long. $2\frac{1}{2}$ mill. — *C. maroccana* n. sp.
- 9 (8). Linea obliqua lactea homelytrorum utrinque linea nigra terminata; dorso abdominis usque ad apicem pallide flavo-testaceo, tantum marginibus lateralibus nigris; tibiis anticis duplo longioribus quam latioribus. Long. $2\frac{1}{3}$ mill. — — — — — *C. Bolivari* n. sp.
- 10 (5). Homelytris linea lactea obliqua destitutis, disco totis concoloribus; tibia anticis maxime dilatatis, latitudine minus quam duplo longioribus; dorso abdominis, lateribus nigris exceptis, flavo-testaceo. Long. $2\frac{1}{2}$ mill. — — — — — *C. dimidiata* COSTA.

FEMINÆ.

- 1 (4). Fronte leviter convexa, carinis duabus lateralibus deorsum evanescentibus, medium frontis haud attingentibus; venis homelytrorum abbreviatorum prominulis; tibiis anticis circiter triplo longioribus quam latioribus.
- 2 (3). Major; vertice triplo latiore quam longiore, medio antice recto; carinis lateralibus frontis basi inter se quam a margine laterali dimidio longius remotis; lateribus clypei nigris; tibiis posticis anguste laminato-dilatatis. Long. 6 mill. — — — *C. Wallengreni* STÅL.
- 3 (2). Minor; vertice duplo et dimidio latiore quam longiore, margine antico sensim arcuato; carinis lateralibus frontis basi inter se et a margine laterali fere æquilongè remotis; clypeo toto pallido, nigropunctato; tibiis posticis haud dilatatis. Long. $4\frac{1}{2}$ mill.

C. affinis FIEB.

- 4 (1). Fronte medio leviter impressa vel planiuscula, carinis duabus lateralibus deorsum infra medium frontis extensis; venis homelytrorum abbreviatorum omnino deficientibus, haud distinguendis.
- 5 (10). Clypeo haud porrecto, cum fronte in arcum conflente; homelytris unicoloribus, pallidis, ubique punctatis; tibiis anticis sat dilatatis, latitudine ad summum triplo et dimidio longioribus.
- 6 (7). Vertice longitudine sua media paullo plus quam duplo latiore et quam pronoto paullo breviori, margine antico medio recto; dorso abdominis nigro-vittato; carina mediana frontis obsoleta, carinis duabus lateralibus basi inter se quam a margine laterali longius remotis; tibiis anticis duplo et $\frac{1}{4}$ longioribus quam latioribus. Long. $3\frac{3}{4}$ — $4\frac{1}{3}$ mill.

C. Bonellii LATR.

- 7 (6). Vertice pronoto longitudine subæquali, margine antico arcuato; dorso abdominis vittis nigris distinctis destituto; tibiis anticis saltem triplo longioribus quam latioribus.
- 8 (9). Flavo-testacea, obsolete fusco-punctata; vertice $2\frac{2}{3}$ latiore quam longiore, medio ac ad latera æque longo; fronte parum obliqua, paullo longiore quam infra oculos lata, carina mediana distincta, carinis lateralibus basi inter se et a margine laterali æquilongæ remotis; laminis tiliarum anticarum haud nigro-marginatis. Long. $3\frac{1}{5}$ mill. — — — — — *C. maroccana* n. sp.
- 9 (8). Griseo-testacea, distincte fusconigro-punctata; vertice longitudine sua media saltem triplo latiore, medio quam ad latera distincte longiore; fronte valde obliqua, $1\frac{1}{3}$ longiore quam infra oculos lata, carina mediana obsoletissima, carinis lateralibus inter se quam a margine laterali longius remotis; laminis tiliarum anticarum nigro-marginatis. Long. $3\frac{1}{3}$ mill. — — — — — *C. Bolivari* n. sp.
- 10 (5). Clypeo fortiter prominente, basi a fronte sulco profundo discreto; homelytris vitta media lata nigra ornatis, limbo lato costali lacteo, impunctato; tibiis anticis parum dilatatis, quintuplo longioribus quam latioribus. Long. $3\frac{1}{3}$ mill. — — — — — *C. peculiaris* n. sp.

1. *Caliscelis Wallengreni* STÅL.

Caloscelis Wallengreni STÅL Stett. Ent. Zeit. XXIV. p. 251. 1. (1863); FIEB. Cicad. d'Eur. II. p. 222. 2. (1876).

Forma macroptera: Mesonoto convexo, vittulis duabus abbreviatis anticis striolisque duabus approximatis anteapicalibus nigris, lateribus nigricantibus, carinis lateralibus obsoletis; homelytris membranaceis, cum tertia parte apicali ultra apicem abdominis extensis, elongatis, triplo et dimidio longioribus quam latioribus, nigro-fuscis, fusco-venosis, limbo externo pone medium homelytrorum margineque interno pone apicem clavi albido-hyalinis; alis hyalinis, fusco-venosis. ♀. Long. cum homelytris $8\frac{1}{2}$ —9 mill.

Rossia meridionalis: Sarepta; Hungaria centralis: Budapest, Buda-fok, Budaörs, Szeged (Mus. Hung.); Gallia meridionalis: Avignon (Coll. HENSCH).

Apud nos mensibus Julii, Augusti et Septembris in locis humidis reperitur. Forma macroptera rarissima, hucusque tantum in Hungaria (Szeged) lecta.

2. *Caliscelis affinis* FIEB.

Coloscelis affinis FIEB. Cicad. d'Eur. II. p. 223. 3. (1876).

Romania: Bucarest (Mus. Hung.), Dobrudsha (Mus. Vindob.); Tauria: Theodosia (Mus. Hung.).

3. *Caliscelis Bonellii* LATR.

Fulgora Bonellii LATR. Gen. Crust. et Ins. III. p. 166. 1. (1807).

Caliscelis Heterodoxa LAP. Ann. Soc. Ent. France. II. p. 253. tab. 9. A. fig. 1—6. (1833).

Mejonosoma grisea O. G. COSTA Annuar. zoolog. 1834. p. 86. 37.

Mejonosoma bicolor O. G. COSTA Annuar. zoolog. 1834. p. 87. 39.

Caliscelis Bonellii SPIN. Ann. Soc. Ent. France. VIII. p. 371. 1. tab. 17. fig. 1. (1839); A. COSTA Faun. Regn. Nap. Emitt. Calisc. p. 3. 1. tab. 2. fig. 1—2. (1861).

Caloscelis heterodoxa BLANCH. Hist. des Ins. III. p. 174. 1. (1840).

Caloscelis Bonellii AM. et SERV. Hist. des Hém. p. 509. 1. (1843); FIEB. Cicad. d'Eur. II. p. 220. 1. (1876); MELICH. Cicad. Mittel-Eur. p. 35. tab. 3. fig. 1—5. (1896).

Caloscelis AMYOT Méth. mon. p. 363. 394. (1848).

Gallia meridionalis: Montpellier, Camargue (Mus. Hung.); Italia: Genova, Stazzano (FERRARI), Messina (AMYOT); Austria meridionalis: Duino (Coll. HENSCH); Hungaria maritima: Martinšćica, Buccari, Cirkvenica, Novi, Jablanac; Dalmatia: Lesina (Mus. Hung.); Hercegovina: Domanović, Stolac, Neum (Coll. HENSCH).

Imaginem mensibus Julii, Augusti, Septembris et Decembris, nym-
pham mensibus Julii, Augusti et Septembris in locis aridis legi.

4. *Caliscelis maroccana* n. sp.

♂. Oblongo-ovatus, flavo-testaceus, subopacus; capite nitidulo, fere verticali, vertice leviter excavato, basi duplo latiore quam medio longiore, antice obtusissime angulato-rotundato, postice obtusissime angulato-sinuato, medio quam ad latera haud longiore; fronte subtilissime fusco-conspersa, medio excavata, parte inferiore cum clypeo fusco nigra, carina mediana deficiente, carinis duabus lateralibus distinctis, sed infra medium frontis parum extensis, marginibus lateralibus versus medium fere laminatis; antennis sordide flavo-testaceis; pronoto vertice vix longiore, fere trapezoido, carinula media subtilissima instructo, margine antico late arcuato, margine postico levissime sinuato; mesonoto carina mediana subtili carinulisque duabus lateralibus prædito; homelytris abbreviatis, subhorizontalibus, medium abdominis attingentibus, fere $\frac{1}{4}$ longioribus quam latioribus, linea obliqua lævigata callosa lactea, intus linea nigra terminata, a basi usque ad marginem apicalem extensa, ab angulo apicali interno nonnihil rotundato distincte remota ornatis, apice oblique rotundato-truncatis, limbo costali nigro; dorso abdominis pallido, nitidulo, limbo utrinque laterali, segmentis duobus dorsalibus ultimis, linea mediana segmenti dorsalis antepenultimi, ventre, apparatu genitali lateribusque pectoris nigris; pedibus anticis, basi excepta, nigris, femoribus anticis subtus fortiter laminato-dilatatis, tibiis anticis subtus modice, superne

fortius laminatis, latitudine paullo plus quam duplo longioribus, pedibus posterioribus simplicibus, tarsis omnibus apice nigricantibus. Long. $2\frac{1}{2}$ mill.

♀. Oblongo-ovata, flavo-testacea, subtilissime fusco-punctata, subnitida; capite parum porrecto, vertice fere semilunari, longitudine sua media $2\frac{2}{3}$ latiore, antice late arcuato, postice levissime sinuato; fronte parum obliqua, medio subimpressa, paullo longiore quam infra oculos lata, apice angulato-rotundata, carina mediana distincta, ab apice sursum ultra medium frontis extensa, carinis duabus lateralibus deorsum longe infra medium frontis extensis, basi inter se et a margine laterali æque longe remotis, marginibus lateralibus sensim arcuatis; clypeo haud porrecto, cum fronte in arcum confluyente, nigro, medio pallide carinato; antennis sordide flavo-testaceis; pronoto vertice vix longiore, fere semilunari, medio distincte carinato; mesonoto carina mediana subtilissima carinulisque duabus lateralibus obtusis instructo; homelytris abbreviatis, medium abdominis haud attingentibus, æque longis ac latis, apice rotundato-truncatis, angulis apicalibus interno et externo rotundatis; dorso abdominis lineis tribus, una mediana, duabus lateralibus, nigris vel fuscis signato et præterea vittis quatuor e punctis acervatis nigris vel fuscis formatis, interdum sat obsoletis prædito, disco ventris impunctato; tuba anali brevi, tota pallida; pedibus anticis subtilissime nigro-conspersis, femoribus anticis subtus sat late taminato-dilatatis, tibiis anticis supra subtusque modice dilatatis, triplo et dimidio longioribus quam latioribus, haud nigro-marginatis, tarsis omnibus apice nigricantibus. Long. $3\frac{1}{5}$ mill.

Marocco: Tanger. (Mus. Hung.) Specimina nonnulla. etiam nympham, mense Julii 1902 legit clariss. Dr. S. MATSUMURA.

Præcedenti affinis et similis. Mas differt linea obliqua lactea homelytrorum apice ab angulo apicali interno longius remota et præsertim dorso abdominis detecto pallido; femina vertice nonnihil longiore, antice arcuato, fronte carina mediana distincta instructa, carinis duabus lateralibus hujus basi inter se minus longe remotis, pronoto vertice vix longiore tibiisque anticis minus dilatatis divergit.

5. *Caliscelis Bolivari* n. sp.

Caloscelis dimidiata ? BOLIV. et CHICORE Anal. de la Soc. Esp. de Hist. Nat. VIII. p. 176. tab. 2. fig. 5. (1879).

♂. Oblongo-ovatus, pallide flavo-testaceus, subopacus; parte inferiore frontis, clypeo, limbo costali homelytrorum, lateribus pectoris, marginibus lateralibus abdominis et ventre (macula magna discoidali triangulari flavo-albida excepta) nigris, nitidulis; capite superne nigricante, vertice

excavato, basi longitudine sua media duplo latiore, subtrapezoidali, antice rotundato-truncato, postice subsinuato; fronte medio fortiter excavata, carina mediana destituta, paullo obliqua, marginibus lateralibus versus medium fere laminatis; clypeo obtuse carinato; antennis nigris, apice sordide flavo-testaceis; pronoto vertice sublongiore, antice distincte arcuato, postice subrecto; mesonoto levissime excavato, carinis lateralibus obsoletis; homelytris abbreviatis, subhorizontalibus, medium abdominis attingentibus, $\frac{1}{3}$ longioribus quam latioribus, linea obliqua lævigata callosa lactea, utrinque linea nigra terminata, a basi usque ad marginem apicalem extensa, apice ab angulo apicali interno rotundato distincte remota ornatis, apice oblique rotundato-truncatis; tuba anali pallida, stylis genitalibus nigris; pedibus anticis nigris, femoribus anticis subtus latissime, fere semicirculariter laminato-dilatatis, tibiis anticis supra subtusque fortiter laminato-dilatatis, tantum duplo longioribus quam latioribus, femoribus posterioribus nigris vel nigricantibus, tibiis posterioribus basin versus infuscat. Long. $2\frac{1}{3}$ mill.

♀. Oblongo-ovata, griseo-testacea, fusconigro-punctata, subnitida; capite porrecto, vertice fere semilunari, saltem triplo latiore quam medio longiore, antice distincte arcuato, postice obtusissime angulato-simato; fronte valde obliqua, medio leviter impressa, $\frac{1}{3}$ longiore quam infra oculos lata, parce brevissimeque nigro-setulosa, apice anguste rotundato-producta, carina mediana obsoleta, carinis duabus lateralibus paullo infra medium frontis extensis, basi inter se quam a margine laterali longius remotis, marginibus lateralibus leviter arcuatis; clypeo haud prominente, cum fronte in arcum confluyente, obtuse carinato, utrinque nigro; antennis nigricantibus, articulo ultimo fere toto flavo-testaceo; pronoto vertici longitudine subæquali, margine antico leviter arcuato, margine postico vix sinuato; mesonoto linea mediana lævigata obsoletissima instructo, carinis lateralibus nullis; homelytris abbreviatis, medium abdominis haud attingentibus, æque longis ac latis, apice rotundato-truncatis, angulis apicalibus interno et externo rotundatis; dorso abdominis pone medium linea mediana subtili nigro-fusca vel fusco-nigra signato; tuba anali brevi, pallida, subtus macula media nigra notata; pedibus sordide flavo-testaceis, minute nigro- et fusco-conspersis, femoribus anticis annulo anteapicali nigro ornatis, subtus fortiter laminato-dilatatis, tibiis anticis subtus modice, supra fortius laminatis, latitudine vix plus quam triplo longioribus, partibus dilatatis harum griseo-hyalinis, anguste nigro-marginatis, tarsis omnibus nigris. Long. $3\frac{1}{3}$ mill.

Hispania: Madrid. Brunete (BOLIVAR et CHICOTÉ), Ribas (Mus. Hung.).

Species hæc, quam in honorem clariss. Dom. IGN. BOLIVAR denominavi, a *C. dimidiata* COSTA homelytris maris linea obliqua lactea ornatis mox

distinguenda. Speciei præcedenti similis, sed capite magis porrecto, fronte magis obliqua, femoribus et tibiis anticis fortius dilatatis aliisque notis certe distincta. Mas a mare hujus præterea capite superne nigricante, linea obliqua lactea homelytrorum utrinque linea nigra terminata dorsoque abdominis usque ad apicem pallido divergit; femina a femina speciei præcedentis colore grisescente, vertice et fronte brevioribus, carinis duabus lateralibus hujus basi magis remotis et carina mediana obsoleta laminisque tibiæarum anticarum nigro-marginatis differt.

6. *Caliscelis dimidiata* COSTA.

Caliscelis dimidiata A. COSTA Faun. Regn. Nap. Emitt. Calisc. p. 5. 2. tab. 2. fig. 3. (1861); Atti della R. Accad. delle Scienze Fis. e Mat. I. p. 19. tab. 4. fig. 8. (1863); FIEB. Cicad. d'Eur. II. p. 223. 4. (1876).

Calabria: Reggio (COSTA); Tunisia: Tunis (Mus. Hung.).

7. *Caliscelis peculiaris* n. sp.

♀. Oblongo-ovata, nitidula; fronte, vertice. pro- et mesonoto flavo-testaceis, punctis impressis nigris conspersis; capite porrecto, vertice brevi, longitudine sua media fere triplo latiore, antice distincte arcuato, postice leviter sinuato; fronte valde obliqua, medio fere æque longa ac mox infra oculos lata, planiuscula, parce brevissimeque nigro-setulosa, apice anguste rotundato-producta, medio haud carinata, carinis duabus lateralibus integris, basi inter se quam a margine laterali longius remotis, punctis nigris utrinque versus latera magis minusve confluentibus, marginibus lateralibus a basi usque ad antennis rectis et leviter divergentibus, dein usque ad apicem fortius convergentibus et rectis; clypeo fortiter prominente, basi a fronte sulco profundo discreto, fere toto nigro, tantum medio basin versus testaceo; antennis nigris, articulis duobus basalibus apice ipso albis; pronoto vertice paullo longiore, antice leviter arcuato, margine postico recto; mesonoto carina mediana obsoleta albida instructo, angulis basalibus nigris; homelytris abbreviatis, medium abdominis haud attingentibus, vix longioribus quam latioribus, apice oblique rotundato-truncatis, vitta lata media percurrente nigra ornatis, intus albido-testaceis, extus late lacteo-limbatis; dorso abdominis pallide aurantiaco, vitta mediana antrorsum augustata et evanescente, homelytra haud attingente vittisque duabus latis lateralibus nigris signato; corpore subtus nigro, segmento ultimo ventrali postice pallido-limbato, paullo producto et medio leviter emarginato; tuba anali brevi, pallida, superne medio nigra; pedibus flavo-testaceis, obsolete fusco-conspersis, femoribus anticis subtus

apicem versus leviter laminato-dilatatis, margine inferiore dilatationis hujus annuloque subapicali nigris, tibiis anticis supra subtusque anguste dilatatis et nigro-marginatis, ubique fere æque latis, quintuplo longioribus quam latioribus, tibiis posticis superne nigro-sulcatis et extus ante medium dente nigro armatis, tarsis omnibus apice nigris. Long. $3\frac{1}{2}$ mill.

Asia minor: Illany-Dagh prope Kaisarie. (Mus. Vindob.)

Species hæc insignis, cujus specimen unicum a D^{re} A. PENTHER inventum descripsi, ab omnibus congenericis structura capitis, pictura peculiari homelytrorum tibiisque anticis parum dilatatis distinctissima.